

Minister zonder portefeuille (Luns) aan hoge commissaris te Djakarta (Van Bylandt), 3 juni 1955

Mede namens MAWE, Financiën en Scheepvaart.

Referte Uw telegram nr. 181 inzake afvoer repatrianten op regeringsvoorschot.

Met volledig begrip voor Uw moeilijkheden als gevolg van het hoog opgelopen aantal personen, wier vertrek op Rijksvoorschotbasis dan wel via de Garantiewet reeds is goedgekeurd, doch voor wie nog geen scheepsgelegenheid beschikbaar is, zijn wij van oordeel dat vergroting van de vervoerscapaciteit hoogst onwenselijk zou zijn, aangezien MAWE niet in staat is een grotere stroom repatrianten op verantwoorde wijze op te vangen. Zelfs bij het huidige tempo heeft MAWE met ernstige moeilijkheden te kampen. Een verantwoorde opvang zou alleen mogelijk zijn bij een aanvoer van ca. 200 gezinnen per maand. De werkelijke aanvoer bedraagt momenteel reeds 300 gezinnen, zodat er thans reeds gesproken kan worden van een feitelijke noodtoestand hier te lande.

De door U noodzakelijk geachte grotere afvoer van reizigers op Rijksvoorschot danwel via de Garantiewet zal dus zo enigszins mogelijk niet gevonden moeten worden door inleg van een extra schip, doch door vergroting van het regeringsallotment op de reeds geplande schepen.

Wij realiseren ons, dat zulks alleen kan geschieden door afwijzing van andere reizigers, die reeds definitief of voorlopig geboekt zijn, hetgeen wellicht een ingrijpende en onaangename maatregel zou kunnen zijn. (Het betreft hier dus personen, die bij gebrek aan eigen onderdak door MAWE opgevangen zullen moeten worden, dus niet personen die wel in eigen huisvesting kunnen voorzien). Zo enigszins mogelijk zouden wij hiertoe dan ook niet willen overgaan, doch een andere mogelijkheid zien wij voorshands niet.

Dezerzijds zal in verband met bovenstaande op korte termijn met de scheepvaartmaatschappijen overleg worden gepleegd, teneinde:

1. hen te bewegen af te zien van charteren van de Hobson;
2. vergroting van het allotment te verkrijgen met 50 personen per scip, zowel op de lijnschepen als de regeringsschepen en door de regering gecharterde schepen. Deze vergroting zou kunnen ingaan per 1 Augustus a.s. Aangezien vanaf die datum tot eind van dit jaar nog 9 afvaarten uit Indonesië zullen plaats vinden, zou hierdoor een meer-afvoer van 450 personen op voorschotbasis en via de Garantiewet bereikt worden.

Het resultaat van overleg met mails wordt U spoedig geseind.

Het charteren van vliegtuigen zal bepaald moeten worden vermeden, in de eerste plaats ter vermijding van extra aanvoer, in de tweede plaats om tegenover mails niet indruk te wekken, dat door hen op dezerzijds verzoek afgewezen passagiers door KLM worden overgenomen.

Tenslotte delen wij U te Uwer persoonlijke informatie mede, dat dezerzijds wordt nagegaan of en hoe de vervoerscapaciteit volgend jaar verminderd kan worden teneinde noodzakelijke aanpassing aan beperkte opvangmogelijkheden te verkrijgen. Hieromtrent, alsmede omtrent de wijze waarop stroom van applicanten voor vervoer naar Nederland beteugeld zou kunnen worden, ontvangt U nog bericht.